

Főoldal>Az Ön jogai>A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

1. A saját jogon való keresetindítás alsó korhatára

Svédországban a büntethetőség alsó korhatára 15 év. A 18. életévüket betöltött személyek nyújthatnak be keresetet a bírósághoz a családdal, foglalkoztatással, bevándorlással és menedéjoggal, valamint a közigazgatási szankciókkal kapcsolatban. E korhatár az oktatással kapcsolatos ügyekben 16 év, az egészségügyi kérdésekben (csak akkor, ha ez a kényszergyógykezelésre/kötelező kezelésre vonatkozik) és a gondozásba vételre vonatkozó ügyekben 15 év (bár a gyermekek általában alperesként és nem felperesként vesznek részt).

2. Szakosodott intézmények és hatáskörrel rendelkező hatóságok

Svédországban nincs külön bíróság a fiatal elkövetők tekintetében. A 15. életévet be nem töltött gyermekekkel szemben nem indítható büntetőeljárás, e gyermekek a szociális szolgálat gondozásába kerülnek ehelyett, míg a 15 és 18 év közötti gyermekeket a bíróság elé állítják. Svédországban általános bíróságok és közigazgatási bíróságok működnek. Párhuzamosan működnek. A közigazgatási bírósági rendszer a közigazgatási határozatokkal szembeni jogorvoslatokkal foglalkozik.

A polgári jogi, valamint a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyeket az általános bíróságok bírálják el. Svédországban nincsenek olyan speciális intézmények, amelyek gyermekekkel foglalkoznának a polgári bírósági eljárásokban. A legtöbb családjogi jogvita az általános bíróságok hatáskörébe tartozik.

3. Jogi és politikai intézkedések annak érdekében, hogy a gyermekeket érintő ügyeket indokolatlan késedelem nélkül bírálják el

Ha egy gyermeket bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak, a szülőket vagy a gyermek gondozásáért felelős más személyt a lehető leghamarabb értesíteni kell a bűncselekményről és a gyermek kihallgatásáról. A szülőknél jelen kell lenniük a kihallgatás során. Súlyos bűncselekmény esetén a lehető leghamarabb értesíteni kell a szociális szolgálatot a bűncselekményről, és a szolgálatnak jelen kell lennie a kihallgatás során. A nyomozást és a bírósági eljárásokat a fiatal gyanúsítottakhoz igazítják. A jogi eljárást észszerű határidőn belül be kell fejezni. Van egy olyan általános szabály is, amely előírja, hogy a releváns határozatok meghozatalára és az eljárás megindítására indokolatlan késedelem nélkül kerüljön sor abban az esetben, ha a gyermekek a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyben vesznek részt.

4. A gyermeket érintő támogatási formák és eljárások, valamint a gyermek meghallgatása biztosításának módjai

A gyermekek és a felnőttek egyaránt részt vehetnek bírósági eljárásban. Ennélfogva a bűncselekmény áldozatának minősülő gyermeket a felnőttekhez hasonlóan megilleti a meghallgatáshoz és az eljárásban való részvételhez való jog. Azokban az esetekben, amikor a gyermeknek az eseményekre vonatkozó beszámolója különös jelentőséggel bír (ez az eset áll fenn, ha a gyermek az áldozat), a meghallgatás során jelen kell lennie a gyermekpszichológia vagy a kihallgatással kapcsolatos pszichológia valamely szakértőjének, vagy véleményt kell formálnia a gyermek beszámolójának értékéről. A tanút nem illeti meg a meghallgatáshoz való jog, függetlenül attól, hogy a tanú gyermek vagy felnőtt. A tanúk nem félként vesznek részt az eljárásban, és a büntetőeljárásban annyi a szerepük, hogy beszámolnak a történetekről, ha az szükséges.

5. Több ágazatot érintő megközelítés

A különböző szereplők, mint a rendőrség, az ügyészség, az egészségügyi szolgálatok és a szociális szolgálatok együttműködnek. Ha egy gyermek az erőszak áldozata, az együttműködés tekintetében a fő felelősséget a szociális szolgálatok viselik. A legtöbb önkormányzat rendelkezik úgynevezett tanácsadó csoportokkal, amelyekben a szociális szolgálatok, az ügyészség, a rendőrség, a gyermekegészségügyi szolgálatok, valamint a gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó pszichiátriai szolgálatok képviselői vesznek részt, és arról határoznak, hogy miként hangolják össze és tervezzék fellépésüket, valamint, hogy milyen sorrendben lépjenek fel, ha gyermekkel szemben elkövetett bűncselekményre vonatkozóan érkezik bejelentés. Ha gyermek a bűncselekmény áldozata, vagy gyermeket gyanúsítanak bűncselekmény elkövetésével, a rendőrségnek és az ügyészeknek mindig együtt kell működniük. Megkezdődik a szociális szolgálatokkal és más érintett szereplőkkel való együttműködés is.

6. A hatályos intézkedések annak érdekében, hogy a gyermek mindenk felett álló érdeke elsődleges jelentőséggel bírjon, vagy azt elsődlegesen vegyék figyelembe

A svéd jog előírja, hogy az általános bíróságoknak a gyermek mindenk felett álló érdekét kell elsődlegesen figyelembe venniük, ami azt jelenti, hogy a bíróságnak minden egyes gyermek mindenk felett álló érdekét kell szem előtt tartania. A felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással kapcsolatos ügyekben a bíróság a gyermek mindenk felett álló érdeke alapján határoz. Mindazonáltal a svéd közigazgatási jogban nincs olyan általános elv, miszerint a hatóságoknak vagy a közigazgatási bíróságoknak figyelembe kell venniük a gyermek mindenk felett álló érdekét, vagy hogy különös súlyt kell tulajdonítani a gyermek mindenk felett álló érdekének. A közigazgatási jog tehát e tekintetben eltér a polgári jogtól. Mindazonáltal az ágazatspecifikus jogszabályok bevezették azt az elvet, hogy bizonyos konkrét közigazgatási területeken különböző mértékben figyelembe kell venni a gyermek mindenk felett álló érdekét.

7. A gyermekeket érintő eljárásban hozott határozatok ellenőrzése és végrehajtása

A 15 év alatti gyermekeket nem lehet büntetőjogi felelősségre vonni az általuk elkövetett bűncselekményekért. Az alapelv az, hogy a fiatal elkövetők tekintetében először a szociális szolgálatnak kell intézkedéseket hoznia a börtön és pártfogó felügyelet helyett. Vannak olyan különös szankciók, amelyek csak a 15 és 21 év közötti fiatal elkövetőkre szabhatók ki. A 18 és 21 év közötti gyermek elkövetőkkel szemben gyakran ugyanolyan szankciókat szabnak ki, mint a felnőttekkel szemben. Ha az elkövető a 21. életévének betöltése előtt követte el a bűncselekményt, a büntetés meghatározásakor a fiatal korára különös figyelemmel kell lenni. A polgári jogi bírósági ítéletek végrehajtására vonatkozó rendelkezések gyermekek és felnőttek esetében azonosak. Ha az ellenérdekű fél nem teljesíti kötelezettségeit az ítélet vagy határozat alapján, akkor a fél az ítélet vagy határozat végrehajtását kérheti a svéd végrehajtó ügynökségtől. A gyermekekről és szülőkről szóló törvénykönyv tartalmazza a felügyeleti joggal, lakóhellyel és kapcsolattartással összefüggő ítéletek vagy határozatok, valamint a törvénykönyv alapján hozott egyéb határozatok végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket. Az ilyen ítéletek vagy határozatok végrehajtásakor elsődlegesen a gyermek mindenk felett álló érdekét kell figyelembe venni.

8. Jogorvoslati lehetőségek

Általános, azaz nem kizárólagosan a gyermek áldozatokat megillető jog a büntetőeljárás megszüntetéséről szóló határozat felülvizsgálata iránti kérelem benyújtása. Mindazonáltal csak az érintett felek nyújthatnak be ilyen kérelmet. A gyermek áldozatok a felnőtt áldozatokhoz hasonlóan kártérítést követelhetnek az elkövetőtől (kártérítés). Ami a polgári jogot illeti, mivel a gyermekek általában nem rendelkeznek eljárási cselekvőképességgel, csak törvényes képviselőjük révén tehetnek panaszt, nyújthatnak be fellebbezést vagy bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet.

9. (Gyermek vagy felnőtt) örökbefogadására vonatkozó általános szabályok

Az örökbefogadásról a bíróság dönt határozatában. Az örökbe fogadni kívánó személy/személyek kérelmet nyújtanak be. A bíróság megvizsgálja, hogy elfogadható-e az örökbefogadás. A bíróság csak akkor hagyja jóvá a gyermek örökbefogadását, ha az örökbefogadás a gyermek javát szolgálja.

[Gyerekbarát igazságszolgáltatás Svédországban](#) (255 Kb)

Utolsó frissítés: 31/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.